

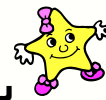

درس نامه

درس اول [کتابخانه‌ی کلاس ما]

در این درس می‌آموزیم که با اضافه کردن پیشوند «هم» به بعضی از کلمات، کلماتی با معنای جدید ساخته می‌شود.
مانند:

- هم + گروه ← هم‌گروه
- هم + سایه ← هم‌سایه
- هم + صدا ← هم‌صدا

بیاموز و بگو:

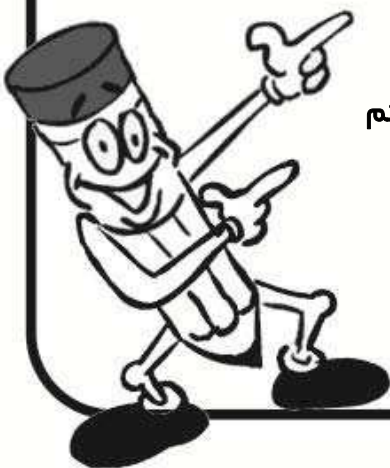
در زبان فارسی، چندین نوع «ی» داریم که یکی از آن‌ها، «ی» نکره است. این «ی» برای ناشناس کردن اسم به آن اضافه می‌شود. برای ناشناس کردن کلماتی که به «ه» - آخر ختم می‌شوند، به صورت زیر عمل می‌کنیم:

- مدرسه + ای ← مدرسه‌ای
- گوشه + ای ← گوشه‌ای

در اضافه کردن «ی نکره» به کلماتی که به «ه» ختم می‌شوند این حالت پیش نمی‌آید.
مانند:

- کوه + ی ← کوهی

درس اول: کتابخانه‌ی کلاس ما

۱- با توجه به متن درس اول، «کتابخانه‌ی کلاس ما»، برای هر حرف **دو کلمه** بنویس.

	س س
	ص ص

صفحه‌ی ۵ کتاب درسی

۲- زیر کلمات **نادرست** خط بکش و صحیح آن‌ها را بنویس.

نظم - کاقذ رنگی - چند دقیقه - سدای پرندگان - احوال‌پرسی

صفحه‌ی ۵ کتاب درسی

۳- جملات صحیح را با علامت **(ص)** و غلط را با **(غ)** مشخص کن.

الف) آموزگار در راهروی مدرسه ایستاده بود و با هر دانش‌آموزی

که وارد کلاس می‌شد، احوال‌پرسی می‌کرد. ()

ب) تمام مطالب موجود در مجله‌ها برای ما قابل استفاده هستند. ()

ج) کتاب خوب، مانند دوست خوب است. ()

د) کتاب خوب را می‌توانیم پس از هم‌فکری و مشورت با بزرگ‌ترها، انتخاب کنیم. ()

تهران - فطرت - ۹۳

۴- کلمه‌ی مناسب را انتخاب کن و در جای خالی بنویس.

۱) او برای رفتن به مهمانی لباس پوشید.

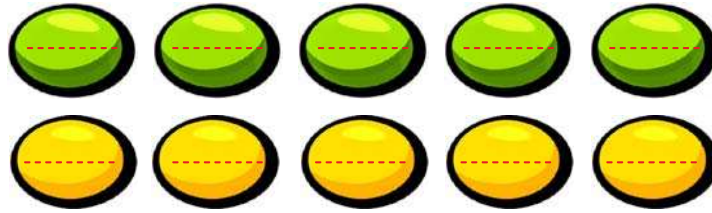

۲) وقتی به آسمان نگاه کردم درخشان دیدم.

تهران - سودمند - ۹۴

۵- برای هر نشانه با صدای مشخص شده، ۵ کلمه بنویس.

الف) «ه» ← «ا»

ب) «ه» ← «ه»

جیرفت - شاهد - ۹۴

تفاوت

۶- کدام کلمه از نظر صدای نشانه‌ی آخر با بقیه متفاوت است؟

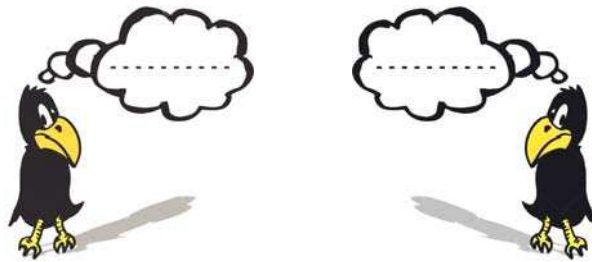
الف) همه

ب) ساده

ج) شبیه

جیرفت - شاهد - ۹۴

۷- دو کلمه بنویس که نشانه‌های «ه - ه» در آخر آن‌ها صدای «ا» بدهد.

تهران - سودمند - ۹۴

نشانه‌ی (!)	نشانه‌ی (ه)
.....
.....
.....

۸- کلمه‌های زیر را با توجه به نشانه‌ی آخرشان دسته‌بندی کن.

به‌به - آهسته - شاخه - چاه - گروه - سایه

تهران - کلام‌مهر - ۹۴

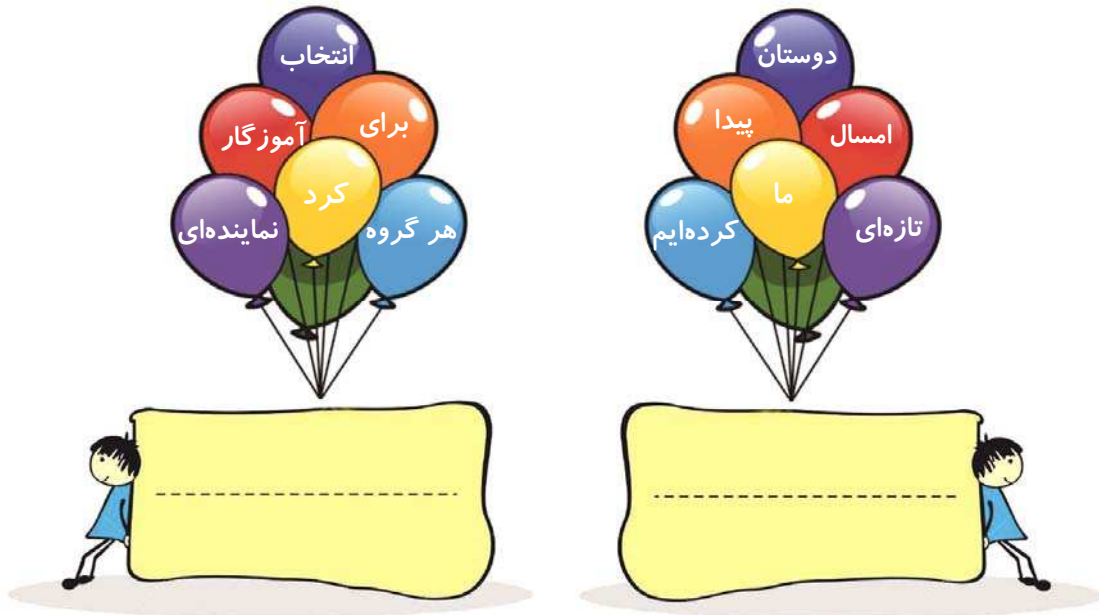
۹- هم + کلاس ← هم کلاس

حالا شما هم دو کلمه که با «هم» شروع می‌شوند را بنویس.

تبریز - درخشان - ۹۴

۱۰- مرتب کن:

تهران - کلام مهر - ۹۴

۱۱- قسمت دوم شعر را بنویس.

من دوستی هنرمند

پندت دهم فراوان

شیراز - علوم پزشکی - ۹۴

۱۲- جای خالی شعر زیر را کامل کن.

من یار مهربانم

.....

با آن که بی‌زبانم

.....

من یار پنددانم

.....

تهران - شاهد - ۹۴

۱۳- شاعر شعر «یار مهربان»، است.

تهران - شاهد - ۹۴

درس نامه

درس دوم [مسجد محله‌ی ما]

با اضافه کردن پیشوند «با» به اول برخی کلمات، کلماتی جدید می‌توان ساخت که معنای جدیدی دارند و این کلمه‌ی جدید را می‌توان به کسی یا چیزی نسبت داد.

مانند:

- با + سواد ← باسواد: یعنی کسی که سواد دارد.
- با + ارزش ← با ارزش: یعنی چیزی که ارزش دارد.

بیاموز و بگو:

در زبان فارسی، نشانه‌ی «و» صداهای مختلفی دارد:

در بعضی از کلمات، نشانه‌ی «و» صدای «او» می‌دهد. مانند: آموزگار، گروه.

در بعضی از کلمات، نشانه‌ی «و» صدای «و» می‌دهد. مانند: روان، تصویر.

در بعضی از کلمات، نشانه‌ی «و» صدای «اُ» می‌دهد. مانند خود، دو.

در بعضی از کلمات، نشانه‌ی «و» صدایی ندارد. مانند: خواهر، خواندن.

در ترکیب‌هایی مانند «شب و روز»، «پدر و مادر»، نشانه‌ی «و» صدای «و» می‌دهد.

درس دوم: مسجد محله‌ی ما

۱۴- نشانه‌های جا افتاده را در متن زیر قرار بده.

آمو... گار گفت: «کتا... خوب مانند د... ست خوب است که می... واند به ما خیل... کمک کند.
امام جما... ت از همه‌ی کسا... ی که در سا... تن مسجد کمک و ه... کاری کرده بودند، ت... گر کرد.

تهران - نجم - ۹۴

۱۵- در جای خالی کلمات مناسب بنویس.

پیش‌نماز - حوض - خانه‌ی - خوش حال

صفحه‌ی ۱۰ کتاب درسی

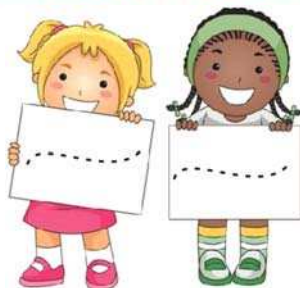
۱۶- با حروف درهم ریخته کلمه بساز:

ه - س - ت - خ:
ج - ا - خ - ر:
غ - ا - چ - ر - ا - ی - ن:
ا - ف - ل - غ:

تهران - سودمند - ۹۳

۱۷- دو کلمه بنویس که حرف «و» صدای «اُ» بدهد.

شیراز - علوم پزشکی - ۹۴

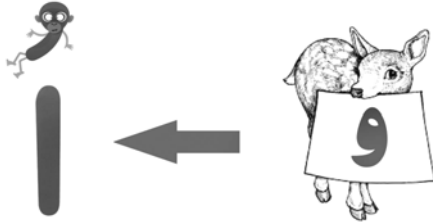

۱۸- سه کلمه بنویس که در آن‌ها نشانه‌ی (و) صدا نداشته باشد.

زنجان - طهماسبی - ۹۴

۱۹- در کدام کلمه حرف «و» صدای «اُ» می‌دهد؟

الف) خورشید

ب) ورزش

ج) خواهر

تهران - نجم - ۹۴

۲۰- معنی کلمه‌های زیر را بنویسید.

بانشاط:

بامزه:

باسلیقه:

تهران - شاهد - ۹۴

۲۱- کدام کلمه با سایر کلمات متفاوت است؟

الف) با ادب

ب) باهوش

ج) باغبان

صفحه‌ی ۱۲ کتاب درسی

۲۲- صدای (و) در کدام کلمه با بقیه فرق می‌کند؟

۴) موز

۳) ورزش

۲) روشن

۱) خورشید

بم - پیام هدایت - ۹۴

۲۳- تعداد واژه‌های چهار حرفی در کدام گزینه، بیش‌تر است؟

۲) نماز - لیوان - خانه - دنیا - کوچک

۱) اذان - دفتر - سهراب - امام - سوسن

۴) کلاس - کاغذ - دفتر - درخت - جواب

۳) روزه - عینک - پرنده - تقویم - پرسش

تهران - گل‌بهار - ۹۴

۲۴- با توجه به صدای نشانه‌ی «و»، هر کلمه را در جای مناسب بنویس.

«حوض - روز - مشورت - خوش حال - می توانیم - می خواست - کودکان - خواهر»

 واو	 بدون صدا	 او	 اُ
.....
.....

شیراز - علوم پزشکی - ۹۴

۲۵- نشانه‌ی (و) در کلمه‌ی دوباره چه صدایی می دهد؟

- ★ الف (اُ ★ (ب) او ★ (ج) صدایی نمی دهد. ★

تبریز - درخشان - ۹۴

۲۶- کلمه‌ی خواهر چند صدا دارد؟

- الف) ۴ صدا
 ب) ۵ صدا
 ج) ۶ صدا

تهران - نجم - ۹۴

با دقّت یعنی

به کسی که ایمان دارد، می گویند.

با هنر یعنی

به کسی که ادب دارد، می گویند.

۲۷- کامل کن.

شیراز - علوم پزشکی - ۹۴

تبریز - درخشان - ۹۴

۲۸- به کلمه‌های زیر، «با» اضافه کن و با آن جمله بنویس.

- ← با + ادب
- ← با + حوصله

۲۹- جاهای خالی را با کلمه‌ی مناسب کامل کن.

- ۱- یک روز پیرزن آتش چغندر پیزد. (خاست - خواست)
- ۲- پیرمرد و پیرزن در زندگی می‌کردند. (مزرعه‌ای - مزرعه‌ی)
- ۳- چغندر از خاک درآمد. (بالاخره - بالاخره)

تهران - نجم - ۹۴

۳۰- اولین حرف هر کلمه را جدا کنید و با آن یک کلمه‌ی جدید بنویسید و با کلمه‌ی جدید جمله بسازید.

کلمه‌ی جدید:	اولین حرف کلمه	
	چگونه
.....	غافل	
.....	نماینده	
.....	دانا	
.....	رایانه	

.....
جمله با کلمه‌ی جدید:
.....

تهران - سودمند - ۹۳

۳۱- جمله بساز.

.....	نماز جماعت
.....	فایده
.....	مزرعه
.....	عکاسی
.....	رایانه

تهران - کلام مهر - ۹۴